

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Ecouri bisericești ale sărbătoririi împlinirii a 30 ani de la eliberarea Patriei

Împlinirea a 30 ani de la eliberarea Patriei, eveniment subliniat prin manifestări sărbătorești de mare amploare de către întregul nostru popor, a avut puternice ecouri și pe plan bisericesc.

Astfel, conferințele preoțești de orientare, care s-au desfășurat în întreaga Patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române între 16—22 august 1974, au avut ca temă: „Chipul Patriei noastre la împlinirea a 30 ani de la eliberarea țării (1944—1974)”, temă care a fost dezbătută cu multă însuflețire la toate centrele noastre protopopești.

Aceluiași eveniment i-a fost consacrată de asemenea ședința festivă care a avut loc în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, în 17 august 1974, la care au participat: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanu, P. C. rector Is. Todoran, P. C. consilieri și salariații de la Centrul arhiepiscopesc Sibiu, P. C. profesori și alți salariați ai Institutului Teologic, preoți din oraș etc.

După cuvântul de deschidere al P. C. rector Is. Todoran, a conferențiat P. C. prof. Grigorie Marcu, care a reliefat o parte din multe și marile realizări ale epocii noastre, subliniind totodată și aspectele ale vieții Bisericii noastre în ultimii 30 de ani.

Pe marginea temei au luat cuvântul: P. C. prof. M. Șesan, P. C. cons. Gh. Papuc, P. C. prot. N. Todor, P. C. prof. T. Bodogae, P. C. prof. C. Sirbu, C. pr. I. Popescu (Hamba), iar la sfârșit P. S. Episcop-vicar Emilian.

În încheiere a vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a arătat, între altele, că ceea ce s-a realizat la noi în țară în ultimii 30 ani este „mai presus de puterea noastră de exprimare”, I. P. S. Sa subliniind totodată bunul nume de care Patria noastră se bucură astăzi în lume, precum și aportul personal adus în acest sens de Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu.

În 20 august 1974 a avut loc la București o ședință solemnă a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căreia P. F. Părinte Patriarh Justinian a vorbit despre înfăptuirile din Patria noastră în ultimii 30 ani de la eliberare. Prea Fericirea Sa a arătat de asemenea modul în care Biserica noastră, alături de celelalte culte și organizații obștești și de toți cetățenii țării, a contribuit la munca de construire a unei vieți noi în Patria noastră. S-a arătat totodată cum în acești 30 ani Biserica și-a putut organiza și dezvolta propriile instituții, a promovat un ecumenism local, pancreștin și panreligios și a slujit ideea de unitate, atât de scumpă nouă tuturor.

Cu acest prilej Sf. Sinod a trimis Domnului Președinte al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, Președinte și al Frontului Unității Socialiste, la a cărui activitate participă și Biserica noastră, un Mesaj de felicitare și de asigurare că Biserica noastră își va aduce și în continuare aportul său la tot ce va putea contribui la mai binele țării, Mesaj semnat de P. F. Părinte Patriarh Justinian, Președintele Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, și de toți membrii Sf. Sinod, din care desprindem:

„Mărturisim cu toată fermitatea că țara noastră n-a cunoscut niciodată atât de multe și importante realizări ca în acești ultimii 30 de ani, în care poporul român, liber și stăpîn pe destinul său, și-a mobilizat toate energiile sale creatoare pentru a se avînta pe drumul celei mai înfloritoare propășiri economice, culturale, politice și sociale.

De la un capăt pînă la celălalt al țării noastre orașele și satele au astăzi o înfățișare nouă, sărbătorească: industria, agricultura, învățămîntul, toate

sectoarele de viață sînt într-o continuă ascendență și entuziasmul cu care se lucrează neîncetat constituie o dovadă evidentă că România socialistă de astăzi, sub conducerea înțeleaptă a celor mai buni fii ai ei, în frunte cu Domnia Voastră, va ajunge în scurt timp în rîndul țărilor cu cel mai înaintat stadiu de civilizație și prosperitate.

Avem înăuntru o țară frumoasă, cu oameni uniți, înfrățiți între ei, cu oameni care nu precupețesc nici un efort pentru continua dezvoltare și înflorire a Patriei, pentru asigurarea independenței și suveranității ei.

Peste hotare, prin vizitele și contactele reciproce pe care Domnia Voastră personal, cu neobosită strădanie le-ați întreprins, prin participarea reprezentanților țării noastre la cele mai înalte foruri internaționale, prin susținerea și promovarea cu energie a celor mai echitabile principii de conviețuire între state și popoare, țara noastră se bucură de o largă apreciere în toată lumea și este socotită între țările care au adus cea mai substanțială contribuție la instaurarea unui climat de pace și cooperare între state și popoare.

De aceea, vă rugăm să ne îngăduiți, Domnule Președinte, ca, în numele Nostru și al tuturor slujitorilor și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, să vă felicităm din toată inima pe Domnia Voastră și pe colaboratorii Domniei Voastre pentru tot ce s-a săvîrșit în acești 30 de ani pe care-i sărbătorim, pentru bunăstarea și fericirea poporului nostru, și vă exprimăm toată admirația și prețuirea noastră pentru tot ce s-a făcut pe plan extern, conșinși fiind că atât politica internă, cît și cea externă a adus țării noastre cel mai îndreptățit spor de autoritate și prestigiu.

Menționăm că la București, în 20 august a. c., înalți Ierarhi ai Bisericii noastre și alte personalități bisericești, între care I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanu, P. C. vicar Tr. Belășcu, au fost distinși, cu prilejul acestei mari sărbători aniversare din viața Patriei noastre, cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

De asemenea, joi, 22 august 1974, în sala de festivități a palatului Astra din Sibiu Domnul Richard Winter, președintele Consiliului Popular Județean Sibiu, a înmînat, felicitîndu-i în același timp, unui mare număr de reprezentanți de culte Medalia: „30 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă.”

Din partea Departamentului Cultelor la festivitatea de decorare a participat Dl. Iulian Sorin, director adj. în Departamentul Cultelor.

Din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu au primit această medalie: P. C. rector Dr. Is. Todoran, P. C. prof. Dr. M. Șesan, P. C. prof. Dr. Gr. Marcu, P. C. prof. Gh. Șoima, P. C. lector C. Voicu, P. C. prof. pens. Dr. S. Vlad și Dr. N. Neaga; P. C. secretar eparhial F. Costea; P. C. protopopi: P. Boeriu (Mediaș), D. Lazăr (Ig. Mureș), I. Dragolea (Sighișoara), N. Cantor (Alba Iulia), I. Crăciun (M. Ciuc), P. Dumbravă (Sf. Gheorghe), Z. Moșoiu (Brașov) și R. Zaharie (Făgăraș); P. C. prot. pens. V. Negrea (Alba Iulia); C. preoți: I. Florea, I. Anghel și N. Coman (Brașov), A. Teodorescu (Blaj), precum și P. Cuv. arhim. I. Dinu, P. Cuv. protos. V. Tobăneanu, Cuv. ierom. I. Tobăneanu (M-rea Brîncoveanu) și P. Cuv. protos. D. Manolache și Cuv. maică I. Ghibu (M-rea Rîmet).

În numele medaliaților ortodocși români a vorbit P. C. rector Is. Todoran, care a exprimat vîi mul-

(Continuare în pag. 2)

Alba Iulia, oraș bimilenar

Călătorul care vine de departe, urmînd firul molcom al apei în lunga sa cale spre soare apune, străbătînd țara de la răsărit spre apus sau miazăzi întîlnește, la poalele ultimelor prelungiri ale Munților Apuseni, la confluența Ampoiului cu Mureșul, pe un impunător promontoriu, înfruntînd cu eroism secolele, bătrînul, dar în același timp tînărul oraș Alba Iulia.

Cîte nu ar putea povesti zidurile sale înnegrite de vreme, ele care au fost martori tăcuți ale unora din cele mai de seamă evenimente din istoria noastră, ele care păstrează în cronică lor de piatră și cărămidă amintirea unor clipe de neuitat. Se cuvine, așadar, acum cînd ne apropiem cu pași repezi de cumpăna veacurilor, cînd toată suflarea acestui oraș se pregătește să-i aducă un pios omagiu cu prilejul sărbătoririi a 2000 ani de existență, să ne aplecăm cu emoție asupra filelor bogatei sale cronici.

De fapt, începuturile orașului Alba Iulia se pierd în negura vremurilor.

Dar pentru noi, cei care ne pregătim să întîmpinăm bimilenarul orașului, noua filă de cronică pe care o întoarcem, cea a epocii dacice, constituie actul de naștere ca așezare urbană a localității Alba Iulia. Acum două mii de ani, aproximativ în a doua jumătate a secolului al II-lea înainte erei noastre, triburile de agricultori și păstori care stăpîneau zona centrală a Transilvaniei, ajunse la un înalt grad de dezvoltare socială și economică, încep să închege la Piatra Craivii (cca 20 km spre nord de Alba Iulia) un important centru oppidan și politic, care va lua numele de Apoulon, după numele dacilor apuli care trăiau pe aceste locuri. Pe terasele din jurul masivului stîncos încep să fie ridicate construcții, iar pe vîrfurile stîncii la peste 1000 m altitudine se ridică, spre sfîrșitul statului dac independent, și o importantă cetate cu ziduri din blocuri de piatră fasonată, care servea drept loc de refugiu și apărare în vremuri de restriște. Acesta este poleisul de care ne vorbește pentru prima dată cunoscutul geograf Ptolemeu din secolul al II-lea a. e. n. De aici trebuie să plecau în expedițiile lor războinice, pînă departe peste Dunăre, cetele de daci pomenite și în cunoscutul pasaj din *Consolatio ad Liviam-Dannuviusque rapax et Dacius orbe remoto Appulus*.

Cronica noastră ne poartă însă mai departe. Începutul secolului II al e. n. va aduce cu sine noi și importante transformări în viața orașului. Filele de piatră și cărămidă ale acestor vremuri ne vorbesc de cucerirea Daciei de către romani și transformarea ei în provincie romană. Pe pămîntul frămîntat de legiunile romane și de cetele de daci în încercarea lor eroică de a-și apăra țara vor lua naștere noi așezări, o viață nouă și tumultuoasă se va desfășura de aici înainte pe aceste pămînturi. La Alba Iulia, pe teritoriul unde se găsește cetatea feudală din secolul al XVIII-lea, va fi ridicat cel mai important castru din întreaga provincie, unde va staționa legiunea a XIII-lea Gemina. În apropierea acestuia s-a reușit să se descopere și să citească în urmele dăltuite în cărămidă și piatră două importante așezări civile, ambele purtînd numele de Apulum, după numele vechiului Apoulon de la Piatra Craivii. Acest centru va ajunge ca urmare a dezvoltării sale, spre sfîrșitul secolului II și mai ales în secolul al III-lea e. n., cel mai important oraș din Dacia romană, reședința guvernatorului Daciei superioare și apoi al Daciei Apulensis. Orașul este totodată un important centru rutier, comercial, meșteșugăresc și cultural.

Dar, la începutul domniei împăratului Aurelian, ca urmare a situației grele din interior și mai ales de la frontiere, administrația și armata romană părăsesc Dacia. Astfel, viața la Apulum și în în-

(Continuare în pag. 2)

Alba Iulia, oraș bimilenar

(Urmare din pag. 1)

treaga provincie decade. Cu toate acestea, cu toată vitregia vremurilor, populația daco-romană rămasă pe loc își continuă existența.

Și din nou arheologului îi revine menirea de a se apleca asupra filelor de cronică pentru a descifra istoria nescrisă a acestor vremi. Munca sa de scormonitor al trecutului a scos și de astăzi dată din vatra străbună o seamă de urme cum sînt: opaite, monede, fibule, ceramică, resturile unor locuințe care ne vorbesc de o necontenită viață a strămoșilor noștri pe cuprinsul unei îndelungate perioade istorice, secolele IV-X, epocă în care s-a format limba și poporul român. Pe la sfîrșitul acestei frământate perioade ne este semnalat aici un centru fortificat și tot de acum datează în mod indiscutabil denumirea de Bălgrad, denumire care se păstrează pînă astăzi în graiul popular.

Începutul evului mediu găsește viața de aici în plină renaștere. După cucerirea Transilvaniei de către unguri. Alba Iulia devine, la început, sediul unui comitat, iar mai apoi reședința voievodatului, ea fiind un centru important în timp ce alte orașe de mai tîrziu, sînt pomenite în documentele vremii doar ca simple sate.

Un foarte important moment din istoria orașului începe odată cu deceniul al treilea al secolului XVI, cînd Transilvania este transformată în principat, care își va avea reședința la Alba Iulia. În această perioadă de timp ce se întinde pînă la sfîrșitul secolului al XVII-lea, orașul va juca de multe ori un rol important în viața țării noastre, ba chiar și în politica general europeană de la acea vreme. Astfel, la sfîrșitul secolului al XVII-lea, la 1 noiembrie 1599, marele nostru înaintaș Mihai Viteazul intră triumfător în străvechea cetate a Bălgradului, de unde se va proclama, un an mai tîrziu, ca urmare a cuceririi și a țării Moldovei, domn al celor trei țări române, înfăptuind astfel pentru prima dată unirea tuturor românilor. Dar Alba Iulia mai marchează și alte momente de seamă, ca de ex. perioada principelui Gabriel Bethlen, cînd în afară de faptul că Transilvania ia parte la războiul de 30 de ani, la Alba Iulia se dezvoltă și o importantă viață culturală, prin înființarea unei Academii de obște, la care predau personalități de renume în știința și cultura europeană. Tot acum, un moment important pentru românii din Transilvania îl constituie Mitropolia ortodoxă al cărei sediu s-a stabilit în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Un rol tot așa de important îl are tipografia mitropolitană, care va scoate în cursul veacului al XVII-lea un număr de peste 15 cărți, între care încreștam: Noul Testament al mitropolitului Simion Ștefan, în prefața căruia se pune, pentru prima dată, problema unității limbii române de pretutindeni.

Sfîrșitul principatului, intervenit după pacea de la Karlovitz de la 1699, va aduce după sine radicale schimbări și în viața orașului Alba Iulia. Noii stăpîni ai Transilvaniei, austriei, vor muta reședința provinciei la Sibiu, orașul Alba Iulia rămînd doar una din cele mai însemnate garnizoane din această parte a imperiului habsburgic, aici construindu-se, de altfel, în scopuri militare, între 1715—1735, pe timpul lui Carol al VI-lea, o importantă cetate în sistem Vauban.

Dar cu toate acestea, cronică noastră mai consemnează unele momente mai de seamă în timpul cărora Alba Iulia se va găsi în centrul atenției. Așa bunăoară, în 1784, orașul și mai ales împrejurimile sale sînt martorele celei mai mari mișcări țărănești din epoca feudală. Răscoala condusă de către Horea, Cloșca și Crișan, al cărei trist și sîngeros epilog a avut loc în orașul Alba Iulia, prin zdrobirea cu roata a conducătorilor răscoalei, la 28 februarie 1785. Alba Iulia nu rămîne în afară, deși nu are un rol prea important, nici în cursul evenimentelor de la 1848, cînd cetatea de aici este asediată o perioadă de timp.

Unul din cele mai importante evenimente însă din istoria orașului, la care Alba Iulia ia parte cu întreaga sa ființă, se va petrece la sfîrșitul primului război mondial. Ca urmare a înfrîngerii Austro-Ungariei în război și mai ales ca urmare a luptei de veacuri dusă de poporul român, în ziua de 1 Decembrie 1918 delegații veniți din toate colțurile Transilvaniei și ale Banatului hotărîsc, în unanimitate, și în mod irevocabil, unirea cu România, spre satisfacția celor peste o sută de mii de participanți la marea adunare, spre mulțumirea și satisfacția întregului nostru popor, care își vede astfel împlinit visul de a trăi în aceeași țară.

Și viața își urmează cursul. Alba Iulia dintre cele două războaie mondiale nu însemnează mare lucru. În afară de faptul că ea devine, începînd cu anul 1929, reședința județului Alba și că în 1921—1922 se construiește, în incinta cetății, catedrala ortodoxă, devenită în 1948 Catedrala Reîntregirii, căci tot aici s-a consfințit unul dintre cele mai mari evenimente bisericesti din epoca noastră: „Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române.”

Lipsit de o industrie, de o economie care să-i asigure o dezvoltare normală, uitat de mai marii zilei, orașul stagnează, lîncezește. De abia după 23 August 1944, în zilele noastre, viața în Alba Iulia primește noi dimensiuni, în conformitate cu importanța și mărimea trecutului său. O seamă de industrii iau naștere acum; se construiesc noi edificii și se înalță pe Platoul romanilor un nou cartier, adevărat oraș nou, cu mii de apartamente, magazine, alte construcții de interes public, totul pe măsura timpului pe care îl trăim.

Al. Popa, șef de secție
Muzeul de Istorie Alba Iulia

Ecouri bisericesti...

(Urmare din pag. 1)

țumiri și recunoștință Conducerii Patriei noastre pentru cinstea făcută și a formulat angajamente de slujire cu devotament a poporului nostru.

Din partea altor culte, au vorbit: P. C. rector rom.-cat. Dr. Iosif Nemecek (Alba Iulia) și Dl pastor ev.-luth. Ernst Weingartner (Cristian—Sibiu).

Pe plan parohial, evenimentul a fost subliniat Duminică, 25 august a. c., cînd, după Sf. Liturghie, C. preoți au oficiat un Te-Deum, înălțîndu-se rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru toate binefacerile știute și neștiute revărsate asupra Patriei și poporului nostru, iar la sfîrșit s-a rostit un cuvînt cu caracter patriotic, în care s-au subliniat realizările mai de seamă ale poporului nostru în ultimii 30 ani, citîndu-se totodată Mesajul Sf. Sinod mai sus amintit.

Înceînd această scurtă relatare, ca fii ai Bisericii rugăm pe Cel Atotputernic să ne ajute ca și de acum înainte să ne slujim cu devotament poporul, iar Patria noastră s-o binecuvînteze cu noi roade de pace, spre binele tuturor fiilor ei și ca bunul ei nume să crească necontenit în lume.

R.

Facerea semnului Sfintei Cruci

Praznicul Înălțării Sf. Cruci (14 septembrie) ne aduce aminte că toate rugăciunile și toate slujbele bisericesti se încep și se termină cu facerea semnului Sfintei Cruci.

Semnul Sfintei Cruci cu care creștinii își însemnează pieptul și inima lor la scularea din somn și la culcare și la orice lucrare din timpul zilei este o deprindere creștinească, care ne-a rămas chiar din timpul Sfinților Apostoli. La orice rugăciune pe care o rostim fie cu glas tare fie în gînd, cînd trecem pe lîngă o cruce sau pe lîngă biserică sau cînd începem și sfîrșim un lucru ne facem semnul Sfintei Cruci. Un scriitor din primele veacuri creștine, Tertulian, ne spune că creștinii din timpul său se însemnau cu semnul crucii la fiecare pas și la fiecare faptă, la intrare, la ieșirea din casă, la îmbrăcare, dacă mergeau la baie, la masă ori la culcare etc.

Însemnarea cu semnul Sfintei Cruci se face astfel: Cele trei degete dinții ale mîinii drepte, degetul mare, arătătorul și mijlociul le strîngem la un loc, iar ultimele două ale aceleiași mîini drepte le îndoiem spre palmă și însemnăm cu cele trei degete strînge la un loc mai înții fruntea, pronunțînd cuvintele: „În numele Tatălui”, însemnăm apoi pieptul, zicînd: „și al Fiului”, apoi umărul drept și umărul stîng zicînd: „și al Sf. Duh”, iar la pronunțarea cuvîntului „Amin” se slobozește mîna în jos.

Mîna cu care se face semnul Sfintei Cruci este mîna dreaptă, fiindcă, din cauza deprinderii, e mîna mai des întrebuițată la toate lucrările.

Dar facerea semnului Sfintei Cruci are și un înțeles adînc. Facerea semnului Sfintei Cruci e semnul mărturisirii credinței noastre în Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, care a fost răstignit pe cruce. Totodată prin semnul Sfintei Cruci noi mărturisim credința într-un Dumnezeu în trei ipostase, fiindcă atunci cînd ne însemnăm cu semnul crucii rostim numele celor trei ipostase sau persoane divine: Tatăl, Fiul și Sf. Duh, și prin acesta mărturisim un singur Dumnezeu în trei fețe. Semnul Sfintei Cruci este o învățătură scurtă a legii noastre creștinești.

Însemnarea cu semnul Sfintei Cruci mai poate avea și următorul înțeles: Atingem fruntea și zicem: „În numele Tatălui”, fiindcă fruntea e locul minții, al rațiunii noastre și acesta corespunde mai bine lui Dumnezeu-Tatăl. Cînd pogorîm mîna spre piept zicem: „și al Fiului” fiindcă Fiul s-a pogorît de la Tatăl pe pămînt. Cînd atingem umerii zicem: „și al Sfîntului Duh” fiindcă Duhul Sfînt e duhul puterii, al întăririi, așa după cum și umerii sînt locul și simbolul puterii. Cuvîntul „Amin” însemnează că consimțim cu ceea ce am exprimat prin rostirea cuvintelor semnului Sfintei Cruci.

Formula cu care ne însemnăm cu semnul Sfintei Cruci: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh” însemnează din partea fiecărui creștin, atunci cînd își face semnul Sfintei Cruci, voința și hotărîrea de a sluji lui Dumnezeu cel în trei per-

soane, de a-l mărturisii pe Hristos cel răstignit pe lemnul crucii.

De fiecare dată cînd ne însemnăm cu semnul Sfintei Cruci primim de la Dumnezeu binecuvîntarea Lui, fiindcă crucea ne apără și ne ocrotește împotriva relelor trupesti și sufletești, „ea este împărtășitoare de sfințenie, care alungă relele și aduce binele”.

Crucea ne apără și ne vindecă de relele trupesti așa cum a apărut și a vindecat șarpele de aramă pe cei mușcați de șerpi veninoși în pustie (Numeri 21). Șarpele de aramă ridicat de Moise vindeca pe oameni numai dacă se uitau la el. Acest șarpe de aramă preînchipuia semnul crucii.

Sf. Cruce și semnul Sfintei Cruci ne apără de uneltririle celui viclean, alungă diavoli. Prin semnul acesta binecuvîntat al Crucii împăratul Constantin cel Mare a biruit pe Maxentiu, cînd i s-a arătat pe cer o cruce luminoasă, pe care era scris: „În acest semn vei învinge!”

Cu semnul acesta binecuvîntat al Sfintei Cruci vom învinge și noi vrășmașul cel viclean și vom face să se reverse asupra noastră binecuvîntarea Lui Dumnezeu.

Biserica noastră a rînduit și sărbători în cursul anului bisericesc în cinstea Sfintei Cruci (14 septembrie, 1 august și Duminica a treia din Păsesimi). Crucea o aflăm pretutindenea. Ea stă pe turnurile bisericilor, în cimitire la căpățiul celor adormiți, bisericile uneori sînt construite în formă de cruce, vasele, odăjdii și cărțile bisericesti toate sînt însemnate cu semnul crucii.

Să ne aducem aminte că la sfîrșitul veacurilor, la a doua venire a Mîntuitorului, cînd vor fi judecați viii și morții, se va arăta pe cer „semnul Fiului Omului”, adică Sfînta Cruce (Matei 24, 30). Înfrișătoare zi va fi aceea pentru cei care n-au cinstit Crucea Domnului! Pentru noi care o cinstim și care socotim Crucea și ajutor puternic în toate împrejurările vieții noastre, ziua aceea va fi o zi de bucurie și de înălțare.

Să cinstim dar Sfînta Cruce și să ne însemnăm cît mai des piepturile noastre cu acest semn binecuvîntat, avînd mereu în inimă cuvintele Sf. Pavel: „Cuvîntul crucii, pentru cei ce ne mîntuim este puterea lui Dumnezeu” (I Cor. 1, 18).

Al. Moisiu

INFORMAȚII

● Cu prilejul zilei onomastice — 2 august — Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a trimis P. F. Părinte Patriarh Justinian o telegramă de felicitare, de urări de sănătate, bucurie și noi realizări pe tărîm bisericesc și patriotic, din care încreștăm gânduri ca acestea:

„Vă rugăm să primiți, de ziua onomastică, expresia celor mai alese sentimente față de Prea Fericirea Voastră, personalitate proeminentă a Bisericii noastre, patriot luminat, cititor și desăvîrșitor al unității noastre bisericești, promotor al Ortodoxiei ecumeniste pe calea unității în diversitate și slujitor al marilor idealuri ale vremii noastre.

Mitropolia Ardealului Vă aduce mărturia devotamentului deplin pentru ceea ce ați dăruit acestei părți de țară și pentru larga înțelegere a problemelor specific transilvane...“

● Duminică, 26 mai 1974, a avut loc sfințirea catedralei din Cîmpia Turzii, adevărat monument de arhitectură, sfințire săvîrșită de către Î. P. S. Arhiepiscop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului și P. S. Episcop-vicar Iustinian Maramureșanul, care au fost întâmpinați de P. C. prot. Alex. Spinciu (Turda).

După slujba sfințirii bisericii a urmat Sf. Liturghie arhierescă, la care au participat, între alții, preotul romano-catolic Kálay Ludovic și pastorul reformat Sorog Iuliu. Răspunsurile au fost date de corul catedralei, condus de I. Crihalmeanu.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, după cuvîntul C. paroh V. Oprea, distins cu rangul de „conom stavrofor“, a vorbit P. S. Episcop-vicar Iustinian, care a zăbovit cu deosebire asupra lucrării Sfinților Părinți în cadrul celor 7 sinoade ecumenice.

Cuvînt de învățătură a rostit apoi Î. P. S. Arhiepiscop Teofil, care a dezvoltat ideea de jertfă, atunci cînd este vorba de realizat opere mărețe.

● Duminică, 16 iunie 1974, a avut loc sfințirea bisericii din parohia Șoard, prot. Sighișoara, păstorită de venerabilul preot Ioan Dan, în vîrstă de 89 ani, dintre care 63 în preoție activă. Din încredințarea Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, sfințirea a fost săvîrșită de P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, între care P. C. pr. F. Costea de la Centrul arhiepiscopesc, P. C. lector C. Voicu, P. C. prot. I. Dragolea (Sighișoara) ș. a.

La priceasnă a predicat P. C. pr. F. Costea, iar după Sf. Liturghie C. pr. I. Dan, distins cu rangul de „conom stavrofor“, a făcut o expunere a lucrărilor săvîrșite.

A vorbit apoi P. S. Episcop-vicar Emilian, care a insistat cu deosebire asupra bucuriei creștine, izvorită atît din Evanghelia zilei, cît și din realizările care se încununează în parohia Șoard.

● Între 24 iunie—2 iulie 1974, la Institutul Teologic Universitar din București s-au desfășurat lucrările conferinței organizate de departamentul: „Biserica și societatea“ din cadrul Consiliului Ecumenic al Bisericilor avînd ca temă: „Viitorul omului și al societății într-o lume tehnologică.“

La conferință au participat 135 de delegați, în majoritate specialiști în diferite domenii ale științei, teologii etc. Din partea Bisericilor din România au participat: Î. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, P. S. Episcop-vicar patriarhal Antonie Ploieșteanul, P. C. rector M. Chialda, P. C. pro-rector D. Popescu, P. C. prof. D. Stăniloae și P. C. lector D. Radu de la Institutul Teologic Universitar din București, P. C. rector Is. Todoran și P. C. lector I. Ică de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, Eminența Sa Dl Episcop Albert Klein, din partea Bisericii ev.-lutherane, și dl. prof. Ștefan Iuhasz din partea Bisericii reformate.

Pe lîngă referatele ținute în ședințe plenare de către mari personalități științifice mondiale, lucrările Conferinței s-au desfășurat în patru grupuri de lucru.

În seara de 29 iunie a. c. P. F. Părinte Patriarh Justinian a oferit o recepție în cinstea participanților la lucrările conferinței.

Au participat de asemenea: Dl prof. Dumitru Dogaru, Președintele Departamentului Cultelor, și Dl Gheorghe Nenciu, Vicepreședintele aceluiași Departament.

● Joi, 27 iunie 1974, la 40 ani după absolvire, s-a întîlnit la Cluj promoția 1933—34 a fostei Academii teologice din cetatea clujeană. Revederea, încărcată de emoții și simțăminte de dragoste, a reîntîlnit preoți care activează astăzi în întreaga Patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române, ea avînd loc în sala de festivități a actualului Seminar teologic din Cluj, după ce în Catedrala eparhială s-a săvîrșit un serviciu religios.

În numele foștilor studenți de acum patru decenii a vorbit P. C. prot. C. Savu (catedrala Sf. Spirii-

don-Nou, București), iar P. C. pr. O. Bucevschi, care a fost profesor, a rostit prelegerea, intitulată: „Morală creștină și curente noi etice contemporane.“

În numele Î. P. S. Arhiepiscop Teofil, al Centrului eparhial Cluj, a vorbit P. S. Episcop-vicar Iustinian Maramureșanul.

● Din încredințarea Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, Duminică, 30 iunie 1974, P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul a săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă în parohia Ocna Mureș I, prot. Aiud. Cu acest prilej a avut loc și instalarea oficială a noului preot al acestei parohii, I. Găban, transferat de la parohia Ighișul Nou, prot. Mediaș.

Au participat, între alții, pe lîngă credincioșii din parohie, bucurînd de noul lor preot, preotul rom.-catolic, Kajtsa Francisc, pastorul reformat

Bucsi Ernő, delegație de credincioși din Ighișul Nou ș. a.

Predica zilei a fost rostită de P. C. pr. I. Stoica, inspector eparhial (Sibiu), după care a vorbit P. C. arhim. V. Jitaru (Ocna Mureș II).

După ce a înmînat noului preot Crucea, Evanghelia și cheia bisericii, semne ale deplinei împuțerniciri în lucrarea de paroh, P. S. Episcop-vicar Emilian a rostit un cuvînt de învățătură legat de acest eveniment, după care C. pr. I. Găban a asigurat Conducerea Arhiepiscopiei Sibiu de toată dăruirea în lucrarea care îl așteaptă.

● Duminică, 30 iunie 1974, a avut loc binecuvîntarea bisericii din parohia Suciul de Sus, prot. Baia Mare, careia i s-au făcut reparații și a fost îmbrăcată într-o frumoasă haină picturală.

(Continuare în pag. 4)

Înalți oaspeți la Centrul arhiepiscopesc Sibiu

În cadrul dialogului dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Anglicană, între 9—14 iulie 1974 a avut loc la Centrul eparhial Rm. Vilcea o consfătuire a membrilor Subcomisiei I, la care au participat:

Din partea Bisericii Ortodoxe: Î. P. S. Arhiepiscop Vasile al Bruxellului și a toată Belgia, reprezentantul Patriarhiei Moscovei; P. S. Episcop John de Helsinki, din partea Bisericii Finlandeze; P. C. pr. prot. J. Romanides, reprezentantul Patriarhiei Antiohiei; prof. John Kalogirou, reprezentantul Bisericii Greciei, și P. C. pr. Lucian Gafton, reprezentantul Bisericii Ortodoxe Române, iar din partea Bisericii Anglicane: Episcopul Robert Runcie de Sf. Albans, episcopul John Staterthwaite de Fulham și Gibraltar, canonicul A. M. Allchin-Canterbury, canonicul Eduard Every, rezident la Ierusalim, rev. John Backus, rezident la Constantinopol și rev. Mark Santer-Cambridge.

Duminică, 14 iulie a. c., membri acestei subcomisii au vizitat Centrul arhiepiscopesc Sibiu, ca oaspeți ai Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Însoțiți de Î. P. S. Sa, oaspeții au participat la Sf. Liturghie arhierescă, săvîrșită în catedrala mitropolitană din Sibiu de către P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, între care: P. C. vicar Traian Belascu, P. C. prof. Dr. pens. S. Vlad ș. a.

Episcop-vicar Emilian, P. C. vicar Traian Belascu, P. C. cons. Gh. Papuc, P. C. prof. pens. S. Vlad și P. C. profesori N. Neaga și T. Bodogae.

Prînzul s-a desfășurat într-o atmosferă plăcută, frățească, la care au toastat:

Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a mulțumit oaspeților pentru bucuria și cinstea de a vizita Centrul arhiepiscopesc Sibiu.

În mijlocul credincioșilor din Sibiu

Un proverb românesc — continuă Î. P. S. Sa — spune că „toți sîntem o apă și un pămînt“. Impresia aceasta am avut-o astăzi aici, căci peste deosebirile de limbă ne-am simțit cu toții frați, oameni, iar omul este cu adevărat cînd se străduiește să trăiască în pace cu toți semenii săi, căci esențial este elementul om, care trebuie prețuit.

Î. P. S. Sa prezintă apoi relațiile ecumeniste din Transilvania, unde conviețuiesc și lucrează împreună mai multe naționalități pentru binele lor și al Patriei comune.

Î. P. S. Sa apreciază de asemenea ca foarte prețioase contactele personale, cînd se pot realiza apropieri sufletești speciale.

„Această comuniune este o parte din comuniunea cea mare dintre Bisericile noastre și popoarele noastre și rugămîntea mea este ca să o ducem mai departe, rugîndu-ne unii pentru alții.“

Episcopul Robert Runcie, mulțumind Î. P. S. Mitropolit Nicolae pentru „generoasa ospitalitate“, arată că nu mai are superlative pentru tot ceea ce a văzut în aceste zile.

Domnia Sa apreciază că „dacă unirea dintre ceea ce este doctrinar este mai greu de realizat, în schimb se poate realiza unirea dintre ceea ce este uman.“

Astfel Liturghia de astăzi, prietenia noastră au încoronat lucrarea pe care am săvîrșit-o în aceste zile.“

Î. P. S. Vasile al Bruxellului mulțumește Î. P. S. Mitropolit Nicolae pentru că a precizat că creștinii nu trebuie să fie „creștini din trecut, ci ai zilelor noastre“.

„Apropiindu-ne de toți — încheie Î. P. S. Sa — și avînd în inimă soarta fiecărui popor, nu vom uita cuvintele Mîntuitorului Iisus Hristos: Căutați mai întîi împărăția cerurilor și toate celelalte se vor adăuga vouă.“

Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a dăruit oaspeților cîte un exemplar din lucrarea: Studii de Teologie morală, după care a fost vizitată capela.

Însoțiți de Î. P. S. Mitropolit Nicolae și P. S. Episcop-vicar Emilian, înalții oaspeți au plecat la parohia Sibiu, prot. Sibiu, unde au fost întâmpinați de C. pr. Z. Oancea și credincioși și unde au vizitat biserica, precum și colecția de icoane pe sticlă.

La plecare, oaspeții au mărturisit că „am rămas în suflet cu amintiri de neșters“.

Rep.

În catedrala mitropolitană din Sibiu

În cadrul Sf. Liturghii a fost hirotonit întru diacon tînarul Gheorghe Dulău.

La priceasnă a predicat P. S. Episcop-vicar Emilian, care, plecînd de la textul luat din Evanghelia zilei: „Îndrăznește fiule, iartă-ți-se ție păcatele“ (Matei 9, 2), arată împrejurările în care a fost săvîrșită minunea vindecării slăbănogului, a cărui credință și inimă curată au fost cunoscute de Mîntuitorul Iisus Hristos.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului face o prezentare a oaspeților, arătînd că ziua de astăzi este o zi plină de lumină, nu numai de lumina Soarelui, ci și de lumina lui Iisus Hristos, cu care Dumnezeu ne-a binecuvîntat prin bucuria de a avea în mijlocul nostru reprezentanți de seamă ai Bisericii Ortodoxe și ai Bisericii Anglicane.

A vorbit apoi Episcopul Robert Runcie de St. Albans, care a mulțumit călduros „pentru că ne-ați primit așa de frumos și pentru că ne-ați dat posibilitatea să ne rugăm împreună în această biserică“.

A luat apoi cuvîntul Î. P. S. Vasile al Bruxellului și a toată Belgia, care a mărturisit că „voi repeta și aici ceea ce am spus de cînd sînt în România și anume este o mare bucurie ca să trăiesc într-o țară ortodoxă, ca să văd marea voastră credință și fidelitate față de Ortodoxie.“

Î. P. S. Sa Mitropolit Nicolae al Ardealului a oferit apoi la reședința mitropolitană un prînz în cinstea oaspeților, la care au mai participat: P. S.

